

Els joves i la diversió: oci i temps lliure (3)

Els fills adolescents reclamen amb gran força unes quotes de llibertat que de vegades no són capaços de manejar amb equilibri. Les sortides nocturnes, les festes o les compres poden ser motius de discussió. En aquest article s'aborda el tema des d'una perspectiva cristiana.

03/03/2013

De vegades, l'entesa entre pares i fills adolescents no és fàcil. El problema és antic, tot i que ara potser es planteja amb més freqüència o de forma més aguda, per la ràpida evolució que caracteritza la societat actual. De vegades, el problema apareix en abordar l'ús del temps lliure durant els caps de setmana i en horaris nocturns.

L'actitud dels pares

Les diversions nocturnes preocupen cada cop més molts pares. És el temps preferit pels joves per al descans i la diversió, constitueix un negoci que ofereix múltiples possibilitats –de vegades, no exemptes de riscos per a la salut– i mou molts diners. Força pares coincideixen que és difícil mantenir la pau i la disciplina a casa en tractar aquest tema: les discussions per l'horari de les sortides del cap de setmana poden degenerar en lluita, i

no és fàcil trobar arguments convincents per mantenir una hora raonable de tornada a casa; com a conseqüència, l'autoritat paterna pot afeblir-se. Davant d'aquest panorama, alguns pares cerquen augmentar el control sobre els fills, però no triguen a comprovar que aquesta no és la solució. Controlar no és educar.

Els fills, en arribar a l'adolescència, reclamen amb gran força unes quotes de llibertat que de vegades no són capaços de manejar amb equilibri. Això no vol dir que calgui privar-los de l'autonomia que els correspon; es tracta d'una cosa més difícil: cal ensenyar-los a administrar la llibertat responsablement, que aprenguin a donar raó d'allò que fan. Només llavors seran capaços d'aconseguir un eixamplament de mires que els permeti aspirar a objectius més alts que la mera diversió. Per això precisament,

educar els fills en llibertat significa que els pares de vegades han d'establir límits als fills i impedir amb fermesa que els sobrepassin. Els joves aprenen a viure en societat i a ser veritablement lliures, aprenent el sentit d'aquestes regles, i explicant clarament que hi ha punts —deures— "no negociables".

És possible i no ha de sorprendre que sorgeixin conflictes d'obediència en uns anys en què es forma de manera especial el caràcter i la voluntat, i es consolida la pròpia personalitat. A un pare portuguès que explicava una dificultat d'aquest tipus amb un dels seus fills, sant Josepmaria li va contestar: ***Siguem sincers: qui no hagi donat guerra als pares — repeteixo, i el mateix dic a les dones— que aixequi la mà; qui s'atreveix a fer-ho? És just que els teus fills també et facin patir una mica*** [1]. En tot cas, és important de fer-los entendre que els drets que

tantes vegades reivindicuen — justament, d'altra banda, en molts casos—, van precedits i acompanyats del compliment dels deures que els corresponen.

Conversar, comprendre i ensenyar

L'educació dels joves, principalment pel que fa a la diversió, requereix temps, atenció, parlar amb ells. En el diàleg, obert i sincer, afectuós i intel·ligent, l'ànima descobreix la veritat de si mateixa. Es podria dir que la persona humana es "constitueix" mitjançant el diàleg; també per això, la família és el lloc privilegiat on l'home aprèn a relacionar-se amb els altres i a comprendre's a ell mateix. S'hi experimenta què significa estimar i ser estimat, i aquest ambient genera confiança. I la confiança és el clima on s'aprèn a estimar, a ser lliure, és a dir, respectar la llibertat de l'altre i valorar el caràcter positiu de les

obligacions que es tenen respecte dels altres. Sense confiança, la llibertat creix raquítica.

Aquest ambient de serenitat permet que els pares puguin parlar amb els fills d'una manera oberta sobre la manera com utilitzen el temps lliure, mantenint sempre un to d'interès veritable, eludint la confrontació, o el crear situacions incòmodes davant la resta de la família. Evitaran així abandonar-se a la retòrica del "sermó" —que resulta poc eficaç—, o una mena d'interrogatori —habitualment desagradable—, alhora que conreen «els criteris de judici, els valors determinants, els punts d'interès, les línies de pensament, les fonts inspiradores i els models de vida» [2], que permeten fundar una vida plena. No mancaran ocasions que permetin reforçar les bones conductes, i a poc a poc coneixeran en quins ambients es mou cada un dels fills, i com són els amics.

Quan s'ha conreat la confiança amb els fills des de la infantesa, el diàleg amb ells surt natural. L'ambient familiar convida a entaular-lo, fins i tot quan no hi hagi acord sobre algunes qüestions, i resulta normal que el pare o la mare es preocupi per les coses del fill o de la filla. És oportú recordar les paraules de sant Josepmaria: ***dedicar un temps a la família és el millor negoci***. Temps quantitatiu, fet de presència, aprofitant —per exemple— els àpats, i temps qualitatiu, interior, fet de moments d'intimitat, que ajuden a crear harmonia entre els components de la llar. Donar temps als fills des de petits facilita, en l'adolescència, mantenir converses de certa profunditat.

Sens dubte, és preferible anticipar dos anys les solucions que voler resoldre els problemes un dia després: si s'han educat les virtuts dels fills des de petits, si aquests han

experimentat la proximitat dels pares, és més senzill ajudar-los quan es presenten els reptes de l'adolescència. No obstant això, no manquen pares que pensen que "no han arribat a temps". Amb independència de les causes, no asoleixen proposar un diàleg constructiu o que els fills acceptin certes normes. I si això succeís i caigués en el desànim? És el moment de recordar que la tasca d'ésser pares no té data de caducitat, i convèncer-se que cap paraula, gest d'afecte o esforç, orientat a aquesta finalitat — l'educació dels fills—, caurà en sac foradat. Tots —pares i fills— volem i necessitem segones, terceres i més oportunitats. Es podria dir que la paciència és un dret i un deure de cada membre de la família: que els altres tinguin paciència amb els defectes d'un, que un tingui paciència amb els dels altres.

Per introduir en la família una cultura inspirada per la fe no n'hi ha prou, però, amb el diàleg. És també important dedicar temps a la vida de família, planificant activitats que es poden fer junts durant els caps de setmana i les vacances.

De vegades es tractarà, per exemple, de practicar algun esport amb els fills; d'altres, d'organitzar excursions i festes amb altres famílies, o d'implicar-se en activitats -culturals, esportives, artístiques, de voluntariat- organitzades per centres de formació, com són els clubs juvenils. No es tracta de donar-los tot resolt, sinó de fomentar la iniciativa dels fills, tenint en compte les seves preferències. Sant Josepmaria ens estimulava a treballar més en aquest camp, tan important per a la nostra societat: ***Urgeix recristianitzar les festes i els costums populars. — Urgeix evitar que els espectacles públics es trobin en aquesta***

alternativa: o ensopits o pagans

[3].

Curts de diners

Passejar per un centre comercial, comprar alguna peça de moda, sopar en un restaurant de menjar ràpid i anar al cinema és un itinerari d'activitats molt habitual entre els joves d'avui. L'oferta d'oci està dominada actualment per la lògica del consum. Si aquesta manera de divertir-se esdevé habitual, és fàcil que fomenti hàbits individualistes, passius, poc participatius i gens solidaris. Les indústries de la diversió i el descans corren el perill de limitar la llibertat individual i deshumanitzar les persones, mitjançant «manifestacions degradants i la vulgar manipulació de la sexualitat avui tan preponderant» [4]. En realitat, aquest fenomen és totalment contrari a l'essència de l'oci, que és precisament

un temps alliberador i enriquidor per a la persona.

Resulta molt aconsellable no donar als fills molts mitjans econòmics, ensenyant-los el valor dels diners i a guanyar-lo per si mateixos. Sant Josepmaria va ser educat pels seus pares d'una manera profundament cristiana, respectant-ne la llibertat i ensenyant-lo a administrar-la. *Mai no imposaven la seva voluntat* —va comentar en ocasions—. ***Em tenien curt de diners, curtíssim, però lliure*** [5]. Avui dia, és relativament fàcil que els joves treballin, si més no part de les seves vacances. Convé animar-los que ho facin, però no només per guanyar diners per a les seves diversions, sinó també per poder contribuir a les necessitats de la família o ajudar els altres.

Cal no oblidar que en moltíssims joves bateguen amb força ideals pels quals són capaços d'entusiasmar-se.

Tenir amics és ser generós, compartir. Els joves es bolquen amb les amistats i moltes vegades no han tingut ocasió de descobrir que Jesús és el Gran Amic. El beat Joan Pau II al final de la XV Jornada Mundial de la Joventut va explicar: «Ell ens estima cadascun de nosaltres d'una manera personal i única en la vida concreta de cada dia: en la família, entre els amics, en l'estudi i en la feina, en el descans i en la diversió». I afegia que la nostra societat consumista i hedonista té necessitat urgent d'un testimoni de disponibilitat i sacrifici pels altres: «D'això necessiten més que mai els joves, temptats sovint pels miratges d'una vida fàcil i còmoda, per la droga i l'hedonisme, que menen després a l'espiral de la desesperació, del sense sentit, de la violència» [6].

Formar els fills en l'oci i el temps lliure pot ésser un veritable repte per als pares, una tasca exigent que, com

totes les tasques fetes per amor, és preciosa. Potser, en determinats moments, a alguns pares els pot semblar que la situació els supera. Paga la pena recordar aleshores que tots els esforços realitzats en aquesta direcció —la formació dels fills— no només redunden en el bé dels fills, sinó que a més agraden a Déu. L'educació forma part de la tasca que el Senyor ha confiat als pares, i ningú no pot substituir-los. Benet XVI explicava que, en el seu ambient familiar, els pares, pel sacerdoci comú de tots els batejats, poden exercir «la càrrega sacerdotal de pastors i guies quan formen cristianament els fills» [7]. Paga la pena afrontar sempre aquesta tasca amb valentia i amb un optimisme ple d'esperança.

J. Nubiola, J. M. Martín

[1] Sant Josepmaria, Trobada en Enxomil amb fidels de l'Opus Dei i amics (Porto), 31-X-1972.

[2] Pau VI, Exhort. apost. *Evangelii nuntiandi*, 8-XII-1975, n. 19

[3] Sant Josepmaria, *Camí*, n. 975.

[4] Benet XVI, *Discurs durant la trobada amb els bisbes dels Estats Units*, 16-IV-2008.

[5] Sant Josepmaria, *Apunts presos en una meditació*, 14-II-1964.

[6] Beat Joan Pau II, *Homilia en la Santa Missa de cloenda de la Jornada Mundial de la Joventut*, 20-VIII-2000.

[7] Benet XVI, *Audiència general*, 18-II-2009.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/els-joves-i-la-
diversio-oci-i-temps-lliure-3/](https://opusdei.org/ca-ad/article/els-joves-i-la-diversio-oci-i-temps-lliure-3/)
(08/04/2025)